

PERIÓDIC ARTÍSTIC QUINZENAL

SUMARI

GRAVATS

Fulleijant llibres. per R. Casas.
Estudi, per A. de Vriendt.
 Albrecht de Vriendt.
La Modela, per R. Casas.
Menjar barato (Exposició), per idem.

TEXT

De les representacions d' Eleonora Duse, per M. Utrillo.
 Albrecht de Vriendt.
Croniques.—*La plataforma mòvil,* per M. Utrillo.
 PEL & PLOMA a Londres.—*La col·lecció de Sir Richard Wallace,* per M. Utrillo.
 El teatre de Bayreuth, en 1901.
 Nou periòdic català.
 El número pròxim.

Preus de subscripció anyal

Barcelona: 7 pessetes ★ Fora: 8 pessetes ★ Unió postal: 10 pessetes

Estudi i redacció

96, Passeig de Gràcia

Imprempta i administració

5 & 7, Sant Agustí

BARCELONA - GRACIA

Ayuntamiento de Madrid

ESTABLIMENT TIPOLOGRAFIC

SEIX

SANT AGUSTÍ, 1 á 7 — BARCELONA - GRACIA

Telefón n.º 3541

Apartat de correus n.º 121

Impressions tipogràfiques i litogràfiques, separades ó combinades á l' en-gros —
Treballs tipogràfics en colors pera periòdics il·lustrats — Impressions de fantasia
am relleus — Impressions ràpides, pera 'l comers

★ ★ Tricromia i altres procediments moderns ★ ★

Tallers de Reproduccions

Artístiques

de

JOSEP LAVALL

Zincografia
Fotogravat Autotipia Fotolitografia, etc.

Carrer d' Aribau, 24 - Gracia

*****BARCELONA*****

J. C. PUNDSACK

★ ★ Magatzém de Maquinaria i materials pera
l' Imprempta, Litografia, Enquadernació, Fàbriques
de caps de cartró, etc. ★ ★ ★ ★

Plaça del Bonçuccés, 3, baixos

— BARCELONA —

Tamarindos Vintró

CONSERVA LAXANT
— I REFRESCANT —
de gust agradable, cura 'l
restrenyiment, morenas,

congestió cerebral, infarts del fetge, embrás del estómac, desmaís, mal de cap, etc.
— Farmacia Vintró, Cortes, núms. 211 & 356, y demás apotecaris. —

LES ENFERMETATS DEL

ESTOMAC

dispepsies, gastralgies, digestions dolentes, vomits, inapetencia,
cólics, restrenyiment, convalecencias difícils, vomits de las emba-
raçades, etc., etc., se curen sempre am l'

INGLUVINA GIOL

Farmacia GIOL, Passeig de Gracia, 24 — Barcelona

Fábrica de Bastons ★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★ Pipes i Boquilles

LONDON SMART

ÚLTIMES NOVELTATS

PASSATJE BACARDÍ, NÚM. 1

Jocs de Cartes

COMAS

FABRICA DE JOCS DE CARTES

DE

A. COMAS, S. en C.

Sucs. de S. COMAS i RICART

Casa fundada en 1797

Marques El Ciervo i Manoc.—Unics productors i
depositaris de les marques El León, de l' antiga
casa SAMSÓ i El Periquito, de la casa MASSO

Ronda de Sant Pere, 4 Barcelona

Telefón 1708

GRAN FABRICA DE CORRETJES

de
CUIRO pera MOTORS i GRANS TRANSMISSIONS TACOS i TIRATACOS

Caballé é Imburo

Grassas i olis minerals pera lubrificació de maquinaria
Especialitat en tacos pera telers-espasa

EXPORTACIÓ Á PROVINCIAS

39, Ronda de Sant Antoni, 39 BARCELONA

MARQUETERIA I CALATS

d' A. MIRANDA

Sucsesor d' A. Ciriquián i J. Solar

Plassa de Santa Agna, 4 - Barcelona

Máquinas, serras, dibuixos, fustes i eines pera la marqueteria, accesso-
ris pera sa montura i disposit de tota classe d' adornos.—Fábrica de mobles
rústics i de bambú.—Especialitat en cistells pera flors i fruites.—Cata-
lec il·lustrat, de marqueteria, el més important fins al dia, á 30 céntims.

Pèl & Ploma

FULLEIJANT LLIBRES, per R. CASAS

Ayuntamiento de Madrid

ESTUDI, per A. DE VRIENDT

De les representacions

d' Eleonora DUSE

A San Tomàs apòstol

D'ençà que vaig sortir de la meva llarga infantesa, soc amic den Santiago Rusiñol. D'ençà que mes tard vaig entrar forsosament á l'edat de ser madur, soc amic den Ramón Casas. Desde tots dos *ençàs* era amic ó adorador espiritual de la Duse i les tres amistats verdaderes ó ideals, tenent mes que veurer entr'elles, qu'un material concurs de fetxes. La meva devoció envers l'actriu italiana, me venie de tras cantó, perquè l'

meu esprit no podie discutir la gran admiració cerebral que per ella sentie un xicot com en Rusiñol, amb el que jo habie arribat á no tenir necessitat de converses de tant que pensava com ell i perquè tanta forsa 'm feie, además, veurer la impressió qu'habie fet en el clar cervell den Casas, que aposta fá gala d'illetrat, perquè llegeix per les orelles am portentosa memoria. Amb els anys de parlarne casi cada dia, l'altar aixecat dintre la meva ànima á la admiració artística de l'Eleonora Duse, va pujar poc á poc fins á ser un altar major construït per en Rusiñol i decorat per en Casas. La poca llum que jo hi feie, no m'el deixava veurer gaire clar, pero mai hi faltaba la claror de les admiracions que de per tot arreu arribaven á les meves orelles. Una vegada, anant pel mon, me vaig topar amb unes representacions del nostre ídol i com eren les de la *Dama de les Camelies* (á

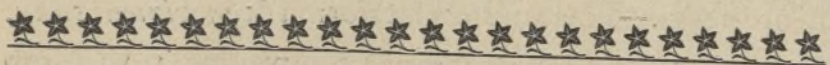

Chicago) i vaig posar d'allò més llum artificial al altar, perquè no es pas am l'obra den Dumas que 's pot modificar l'opinió passional que 's té d'una gran artista que no s'ha vist mai. Amb les seves anades y vingudes i les meves—que també Deu n'hi dó—mai mes l'habia trobada i ara sent á París i veient qu' m venie d' una semana no veurerla, vaig adelantar la vinguuda am tot el dalit d' una gran sensació esperada per espai de mols anys; per fi anava á treurem un pes de sobre, veient la realitat de vritat del que mai habie posat en dupte per haberho sentit per boca den Rusiñol i den Casas, sense contarne moltes altres de les que no puc fer tant cas.

A les set vaig arribar i á les vuit i mitja ja m' aguantave l' alé pera no perdre ni una paraula, ni una inflexió, ni un moviment i ni un aspecte durant la representació d' *Hedda Gabler*. Donava gust veurer aquella sala casi plena d' adoradors de totes les coses bones i d' altres que no per habersen preocupat tard eren de menyspreuar; feie pena sentir la tos seguida que prenie les proporcions d' una tos étnica i encara més la inútil boira d' un fum espés que potser era 'l causant del malditiç soroll. I va sortir la Duse, just en el precís moment d' indignarse 'l públic de bons pulmons contra 'ls del ofec. Qué n' era de bonic veurer l' atenció—posible—del públic i sentir l' interès del drama, girant en torn d' aquell personatje ideal qu' es el *llibre* d' aquell pobre xicot que mes aviat sa mort de desgracia que no 's mata! Qué n' era d' agradable veurer la *vritat* de vida de tota aquella gent del Nord, que 'l que nol' hagi vist sols pot comprendre un xic á través de les *Cartas Finlandesas* den Ganivet, que fins á cert punt tant se semblava á n' en *Loeborg* de 'l Ibsen! Qué fort debía ser aquell llibre que casi de segur sobreviu á tantes morts, desil-lusions i miseries! Molt mes fort que l' estatua de la Gioconda, que s' esclafa i que incomprensiblement trenca mañs al pes del *simbol* den D'Annunzio, detrás d' un taller d' esculptor de primera medalla am recomenacions. Qué 'm van agradar aquelles tirades dictades por un que mai habie pogut creurer gros! Qué 'm va estranyar que la Duse representés una obra aixís i que de representar-ho ho fes amb aquell disgust tant visible! Pero encara fou mes gran la meva sorpresa l' últim dia, al veurer aquella dona de tothom, que 'n Dumas ne digué de Claudi. Com formular opinions noves devant d' unes representacions en les que 's veuen les ganes d' abandonar una escena que 's fá pesada á la gran artista? Com, sense allargar incommensurablement les meves rahons, podrie jo anar contra la corrent admirativa que també m' arrossega? Creieu que vaig sentir desconsol de no haber tingut una petita topada de trens al venir, pera no perdre de vista aquell altar que jo guarnie amb l' esperança de veurel consagrat un dia.

I com res es tant fort com l' egoisme de les sensacions, el torno á encendre am les llums gastades qu' encara 'm quedan, i quant me recordi de la Duse no 'm vindrá á l' esprit la que 's vol retirar de l' escena, sino aquella altra que 'm contaben en Rusiñol i en Casas, i d' altres dels que no puc fer tant cas, i que poc á poc fou adorada en el altar major de les meves devocions artístiques.

M. UTRILLO

Albrecht de Vriendt

Ha mort fa poc á Anvers, el que fou director d' aquella academia, escola i museu i jurat en l' última Exposició de Belles Arts celebrada á Barcelona.—A les hores el seu clar judici contribuí no poc al premi que 's doná á n' en Zuloaga, qu' en aquell cas venia á representar les aspiracions de la pintura d' ara, oposadas á les qu' han regit les admissions de la secció espanyola á l' Exposició de París.

Además de la seva situació artística, l' Albrecht de Vriendt fou un dels caps de colla quant s' iniciaren á Bélgica les reivindicacions de les Flandes i Brabant, i les lluites polítiques entre *flamingants* i *fransquillons*. Al obtenirse l' igualtat oficial entre les llengües flamenca i francesa i l' acunyació de les primeres monedes amb inscripció fla-

Albrecht de Vriendt

menca, se burlaven els contraris de que sols se 'n fecin de cinquanta centims; en de Vriendt respongué molt justament: ja veureu l' interès que donará aquesta pobre moneda!

Pocs anys despres, se 'n acunyaben de tots valors i 'l rei inauguraba 'l teatre nacional flamenc de Brusseles, pronunciant un discurs en la llengua de les Flandes.

Además del retrato que l' hi feu en Casas quant vingué en de Vriendt á Barcelona, publiquem un dibuix del nostre difunt amic.

CRONIQUETES

La plataforma móvil

Tinc un amic que sempre parla per comparançes i com es una costúm que té arrelada, no hi ha més remei qu'endevinar el que vol dir, quant com á mí 'm passa, un s' hi troba lligat per una amistad de tota la vida.—Avui pujant al tranvía atapehit de gent qu' anava cap á Gracia, m' hé trobat al seu costat per obra de les empentes i com feie temps que no l' habie vist l' hi he preguntat:

—Qu' has estat á fora?

—Sí! m' ha contestat molt ensopit, vinc de la plataforma móvil!

Jo que 'l conec á fons hé vist desseguida una comparança i per amistosa bondat hé volgut endevinarla; plataforma móvil? deu venir de l' Exposició i aixís l' hi hé preguntat.

—Ja veurás, ha contestat, ne vinc i no 'n vinc; hi has estat tú á la plataforma móvil?

—Home, á la teva no ho sé porque no l' acabo d' entendre, pero á la de dos rals de París, sí, i ja sabs que m' agrada ó quant menys me diverteix. No ho has vist al PEL & PLOMA?

—Sí! Sí!! ja ho sé i per cert que 'm falten dos.....

—Bé, bé, ja 'ls rebrás porque ara tots som aquí; es á dir, ja hi som tots, explicat.

—Doncs veurás! á la plataforma móvil, hi han tres moviments: l' un aquell que va tan depressa qu' en poc temps dones la volta rodona; ve després aquell de fer postures, que va molt més á poc á poc i per últim aquell moviment negatiu qu' es la plataforma quieta ahont si vols adelantar, has de caminar am les teves propies forces.—Pera mí, la vida es una plataforma móvil: quant desitjo moviment, febre, vida intensiva, emocions, sensacions, agitació, en una pa-

raula, viurer molt i depressa, agafo diners i el tren i m' en vaig á París, á Londres, á Munic, á Bruseles, á Nova-York, en una paraula, allí ahont puc anar, segons la bossa i 'l temps disponible, pero sempre á una ciutat de gran vida, quina maquinaria sens tremolar sota 'ls teus peus com passa á la plataforma i desde la que veus desfilat el cinematograf de la vida dels altres; quant ja estic cançant de tant moviment, de tantes revistes, representacions, llibres nous, cançons, quadros, concerts, vestits, llums, burgit i soroll, salto d' aquella plataforma de *gran velocitat* i m' en vaig á la que va á poc á poc.

—I ahont vas? vaij preguntar am modós interés.

—Me 'n vaij dalt de una montanya, ó á la vora del mar; en la primera, veij baixar i pujar els grans remats, com boira plena de tranquila vida; veij eixir el Sol roij i rodó, d' entre 'ls nuvols lliurement inflats en el cel pur; veij brollar les fonts que fan els rius, i badarse la roca á l' esforç de les llevors; veij els arbres vestir-se de verd i despullarsen i les grans aus escasses, planeijar escorcollant les verdisses. Me sento viurer llargament, sense febre, naturalment, am tot el temps necessari pera fruir les petites sensacions acostumadas i 'l meu cor batega amb un compás de bon director d' orquesta.—En aquesta plataforma de *moviment suau*, prenc forces pera molt temps i sempre me 'n vaij amb recansa.

El meu amic callá un moment com absorvit per reflexions agradablement íntimes i jo candidament vaij creurer que debia preguntarli un altra cosa. Seguint la conversa i fent l' aixerit, vaij dirli tot d' un cop:

—I quant vols pararte qué fás? ahont vas, que res camini?

—M' en vinc á Barcelona, va respondrem, donant-me un copet á l' espatlla, d' aquells que vos fan del mateix partit.

M. UTRILLO

LA MODELA, per R. CASAS

Ayuntamiento de Madrid

PEL & PLOMA Á LONDRES

La col·lecció de Sir Richard Wallace

No fa gaire temps que s'ha obert al públic la col·lecció adquirida per els esforços dels marquesos d'Hertford, dels que 'l quart es popular á tot Europa amb el nom de Sir Richard Wallace. Aquest, qu'era un adorador de París, haurie viscut sempre en la capital francesa i hi haurie deixat sens dupte les seves col·leccions, sense 'ls disgustos del siti de París. El que va patir aquella ánima de col·leccioniste durant tot el bombeix, sols se compren al saber la pressa am la que 's va emportar tot el que contenie el seu palau del Bosc de Bolonia, cap á Londres, tant bon punt s'acabá 'l sarau de la guerra i la *Commune*.

L'unic recort que va deixar á París, fou l'aristocrátic bulevard que vá del punt que 'n dihuen Madrid, al pont de Puteaux i les fonts que brollen nit i dia, i de les qu'algunes n'han vingut á Barcelona, á fi d'apagar la sed dels aigüaders.

La col·lecció *The Wallace Collection*, com se 'n diu oficialment, fou deixada á la nació inglesa, á la mort de Lady Richard Wallace, que succehi en 1897. Conté pintures á l'oli, aiguades, miniatures, estampes de llibres manuscrits, bronzos, esmalts, *caixes de rapé*, ivoris, medalles, vidres, porcelanes, faiences, armes, armadures, mobles i altres objectes d'art. Els inglesos dihuen que la col·lecció d'armadures europees es única en tot Inglaterra, que 'ls mestres francesos del sigle XVIII, Watteau, Lancret, Pater, Le Moine, Oudry, Nattier, Boucher, Fragonard i Greuze, están allí representats com en cap altra galeria d'Europa, exceptuan la del Louvre i que fins aquesta se veu guanyada en molts conceptes. Entre 'ls italians, senyalen la quantitat i qualitat de les obres de Canaletto i de Guardi, aixís com les de Cima da Conegliano, Bernardino Luini, Andrea del Sarto i Tiziano. Entre 'ls espanyols, sols Velázquez i Murillo están ben representats i entre 'ls flamencs, Rubens, Van-Dyck, Jordaens, Brouwer i Teniers el jove. Dels holandesos, abunden les obres de Rembrandt, Franz Hals, Van Ostade, de Hooch, Terborg, Metsu, Wouwerman, Ruysdael, Potter i altres desconeguts á Barcelona. Per fi, entre 'ls inglesos, hi han obres de Romney, Hoppner, Lawrence, Turner, Bonington, Wilkie, Clarkson, Stanfield, David Roberts i obres mestres de Joshua Reynolds i de Gainsborough.

Ademés hi han obres de coneguts pintors francesos del sigle XIX, entre 'ls que 's contenen Corot, Delacroix, Meissonnier, Dupré, Díaz i altres ja passats de moda.

Finalment, entre 'ls escultors, la col·lecció té bones obres de Houdon i Falconet, i esplendits mobles de totes menes, rellotges, candeleros i candelabres, palmatories, bronzos i objectes suntuaris del sigle XVII i XVIII.

Tota aquesta rastrillerada de noms, ni 'ls hé posat per amohinar é impedir el llegir el PEL & PLOMA, ni per omplir les quantitats d'espai que 's menjen la meua prosa. Aixís com es precis anomenar les persones qu'assistien á una cerimonia, sarau ó inauguració, també es indispensable

citar els homens de talent ó de geni, quines obres fan la fama é importancia d'un museo. En aquets, que 'n Rusiñol anomenava *cementiris* fa deu anys, i ara 'n diu *sepulcres* l'Ibsen, es indispensable saber qui hi está enterrat. Seguint la comparança, se pot dir que á la col·lecció de Sir Richard Wallace, no hi ha cap cos, mes son tant grans ó nombroses les reliquies que conté, que la seva visita es interessant pera aficionats i profans é indispensable pera 'ls sebes i *snoobs*.

L'interés primordial de la col·lecció Wallace está comprés en el perfum aristocrátic que despren i del que 's convenient explicarne l'essencia. Aquella aristocracia, no es la natural que les coses porten al neixer; no es la de l'arbre vell plé de ombres, de branques i de nusos; no es la de certes flors que sense ser esllanguides, coronen les llurs tiges com joies de 'sceptre; tampoc es la d'una dona jove i hermosa d'una rassa que s'acaba, per mes qu'ella sigui una familia que comença. Tampoch i encara menos es la que 's desprén de les obres d'un geni identificat am la bellesa ó am les profunditats de l'ánima. El perfum d'aristocracia que 's desprén de la col·lecció d'Hertford House, vé d'essencies adquirides, les unes perque han sigut de moda, les altres perque son cares, les més perque son ingleses i les que queden perque fan marquès. El goig que 's frueix al visitar aquella noble casa plena dels gustos refinats d'una generació de grans senyors il·lustrats, es tot el que pot donar de sí una ánima gran que desitji sentir l'art i que 'n realitat sols senti 'l dels altres, i sobre-tot el que sentin els demés. Quan els marquesos de Hertford, tant Sir Francis Charles com Sir Richard, compraben, adquirien i guardaben obres d'art, col·leccionaben, admetien i pagaben el qu'altres catalogaben, admiraben i tenien. L'inclinació, el gust, la seba del noble lord, no 's veu en lloc i de tant enciclopédica, no tenie essencia propia.

Del conjunt del museu hi haurie tant pera dir que mes aviat se 'n podrie fer un llibre—que no 's vendrie—qu'un article pera PEL & PLOMA; l'importancia que té ja 's desprén de la llarga enumeració del començament i l'esprit que presidí al escullir les obres, també 's dedueix dels comentaris del paragraf precedent. Es un museu de gran senyor que tenie molts diners i mobles admirables, i que necessitava *quadros bons* pera guarnir les parets del seu palau. Rival en aquets gustos dels Rothschilds inglesos, del Comte de Crewe, del Duc de Westminster, de Lord Iveagh, de Mr. W. W. Astor i d'altres potentats inglesos, va reunir un bon aplec de quadros francesos, casi tots de pintors secundaris, excelents Reynolds i Gainsboroughs i uns pocs Velázquez que, per lo escasos, sempre son de bon veurer allí ahont siguin, i sobre tot en una terra com aquella, qu'ha seguit les ensenyances que 's desprenen de les obres del gran sevillá, mes que la propia que no debía olvidarles tenint tant gran quantitat d'exemples aprop dels ulls. Els quadros mes curiosos de Velázquez, que guarda 'l museu Wallace, son l'estudi del natural, pera l'hermós retrato

equestre del infant *Baltasar Carlos*, qu' es al Prado. L' esboç fou fet á l' escola d' equitació del palau, i 's veu que 'l reial infant no 's debie estar gaire quiet, perquè l' artiste s' entretingué á posarhi moltes figuretes de curiosa indumentaria. (El Duc de Westminster ne té una de molt semblant com disposició general, pero diferent en les figuretes que també son molt curioses.) Hi ha també un altre retrato del mateix infant encara mes petit, que 's bonic, pero no fá cap falta al museu del Prado, cosa que no succeix amb la *Femme à l'éventail*, qu' es un dels poquíssims retratos de dona de la classe mitja. La *cassa del ós* es l' estudi molt mes petit i probablement del natural, del curiós quadro del mateix títol, qu' hi ha desde fa poc en la *National Gallery*. Per últim, una *infanta Margarita*, mes aviat fa cara de no ser del autor, i ja s' ha posat un interrogant al costat del nom, qu' hi feie molta falta.

Els dos pintors qu' están allí en el seu centre, son Reynolds i Gainsborough; del primer, n' hi han dotze obres importants, entre les que despunten un retrato de Senyora amb un nen (Mrs. Hoare), el de Lady Seymour, filla del primer marquès d' Hertford i ascendent de Sir Richard Wallace i l' admirable obra qu' es el retrato de Miss Bowles, conegut amb el títol de *Love me, Love my dog*.

De Gainsborough, gran pintor anglès que visqué de 1727 á 1788, sols hi han dos obres, pero son dugues joies. Educant per un intel·ligent gravador francès, en Gravelot, fou el pintor elegant de l' aristocràcia am quins membres mantenie estretes relacions perquè vivie en la vile de Bath qu' era i es encara la vila més de moda pera estiueijar am luxu. Gran admirador de Van Dyck, Velázquez i Frans Hals, fou el retratiste preferit de les hermosures ingleses d' aquell temps, de les que no desdiuen les d' ara si tinc de judicar per l' agradable aplec reunit aquell divendres en que varem visitar la galeria que per no ser d' entrada lliure es el die preferit. Les senyores i senyoretes qu' omplien el palau i en contemplaven les joies, eren ben bé les dignes descendentes de totes les belleses que pintaren Gainsborough i Reynolds. Aquell públic refinadament bonic i ben ricament vestit, eran les visites més naturals de la collecció i si algunes, com no vui dubtar, sentien emocions artístiques, debien entristirse al pensar que si les llurs avies tindran aimadors platònics mentres durin les obres dels dos grans pintors britànics, les seves hermoses galtes de poma fresca i aquells ulls de fonses aigües verdes i blavoses, no deixarán gran rastre en la bellesa eterna, perquè el pintor anglès digne de ferho, encara no ha nascut ó encara deu fer nassos.

M. UTRILLO

El teatre de Bayreuth, en 1901

Les representacions wagnerianes que 's donarán á Bayreuth en 1901, se composarán de *Parsival*, *L' Anell dels Niebelungs* i del *Fliegende holländer* (*Vascello fantasma*). Les fetxes de les representacions, son les següents: *Vascello*: 22 Juriol, 1.er, 4, 12 & 19 Agost; *Parsival*: 23 & 31 Juriol; 5, 7, 8, 11 & 20 Agost; *Els Niebelungs*: *Rheingold*: 25 Juriol & 14 Agost; *die Walküre*: 26 Juriol & 15 Agost; *Siegfried*: 27 Juriol & 16 Agost; *Götterdaemering*: 28 Juriol & 17 Agost.

El *Rheingold* i 'l *Vascello*, començarán á les 5 de le tarde. Les altres obres, á les 4, perquè 'ls entr' actes son molt llargs.

El preu del bitllet, es de 25 francs per representació per cada lloc reservat i numerat. Se començarán á despaxar el 1.er de Mars de 1901.

Sols se vendrán bitllets pera 6 representacions seguides (*Tetralogie*, *Parsifal* & *Vascello*); poden escullirse les representacions de *Parsival* i del *Vascello* que seguirán ó precedirán al *Anell dels Niebelungs*.

Segons el despatx, se donarán bitllets solament pera l' *Anell* (4 representacions) ó pera dugues seguides de *Parsival* i *Vascello*.

Un comité establert á l' estació, cuidarà d' allotjar als forasters. A les 11 del vespre, despres de les representacions, tres trens rapids sortiran de Bayreuth, per totes les principals direccions alemanyes.

Pera tota classe de preguntes, bitllets, & &, dirigirse á *Herrn Von Gross*. Bayreuth (Baviera).

NOU PERIÓDIC CATALÁ

Abem rebut el primer número de l' *Universitat Catalana*, revista mensual qu' amb un text dels mes variats, en el qu' entra la literatura i la ciencia, ha començat á veurer la llum á Barcelona. A la colectiva salutació que dirigeix als amics, el PEL & PLOMA els hi respón de tot cor, perquè l' hi agraden molt mes els estudiants que fan revistes que 'ls que fan campana.

EL NÚMERO PRÓXIM

Contindrà el retrato den Rusiñol i alguns croquis de Londres. El tex parlará den Rusiñol, dels seus jardins d' Espanya i de coses de Londres, arreplegades en les impressions rebudes durant la nostra curta estada.

MENJAR BARATO (EXPOSICIÓ), per R. CASAS

Ayuntamiento de Madrid

Vda. de Francisco Bonastre

★★ Materials pera la construcció ★★

Cals hidràulica,
Terra refractaria,
Gavetas i rejoles
refractaries.

Cals, Guix,
Ciments rapid,
lent
i Portland

Fàbricas mogudas per el vapor i la força hidràulica,
***** a Corvera i Cervelló *****

Despatx y magatzém: Plassa de S. Agustí Vell, 13

SASTRERIA de

FERRÁN SIMORRA

ARGENTERIA, 67

TRAJOS EXCLUSIVAMENT A MIDA

desde 40 á 130 pessetes

Perfumería Fina

SAVONS

DE

TOCADOR

RENAUD GERMAIN

BARCELONA

El Ingenioso Hidalgo Don Quijote de la Mancha

PER

MIGUEL DE CERVANTES SAAVEDRA

Proemi del Exm. Sr. D. José M.ª ASENSIO
de la Reial Academia Espanyola

— Il·lustració en cromo-litografia, de —
MORENO CARBONERO i LAUREANO BARRAU
— Capsaleres i inicials policromades per —
notables artistes

Aquesta edició qu'ha merescut grans elogis dels
principals periódics nacionals i estrangers, se ven
a l'Administració de Pel & Ploma, al preu de

50 PESSETES

exemplar, junt amb un altre volúm que's regala

Novas publicacions de la casa editorial de **D. FRANCISCO SEIX** Sant Agustí, núms. 5 y 7
 Telefón 3541 BARCELONA (GRACIA) Apartat de correus, 121

CATALUÑA

Estudi de les seves condicions d' engrandiment i riquesa, per

D. PERE ESTASÉN

MAGNÍFICA EDICIÓ il·lustrada am quatre mapes de colors, representant les provincies de Catalunya i les seves comarques històriques. — Un volúm en IV, de 880 planes, relligat am tapes especials

15 PESSETES EN TOTA ESPANYA

PRÓXIMA A PUBLICARSE

MANUAL POPULAR DE HIGIENE

Noçions més necessaries sobre 'ls cuidados hígiénics

REDACTADES PER LA

JUNTA IMPERIAL DE SANITAT D' ALEMANYA

EDICIÓ ESPANYOLA

tradulda directament de l' octava alemanya y arreglada al us dels espanyols

PER EL

DR. M. MONTANER

Amb els gravats intercalats en el text i dugues lámines en colors
 de l' edició alemanya i vuit cromolitografies representant els bolets venenosos i sospitosos
 més freqüents en Espanya

VENDAS AL CONTAT I Á TERMES

Estampa i litografia Seix, Sant Agustí, 5 y 7, Barcelona (Gracia)

Ayuntamiento de Madrid